

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/61/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120371401
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:6120371401.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a členiek senátu JUDr. Gizely Majerčák a JUDr. Aleny Mikovej v spore žalobkyne: A. A., nar. XX.X.XXXX, bytom v B., C. B. D. XX, zastúpenej JUDr. Tomášom Čverčkom, advokátom so sídlom v Košiciach, Čajakova 5, proti žalovanému: Mesto Košice, so sídlom v Košiciach, Trieda SNP 1280/48A, IČO: 00 691 135, o zaplatenie 701,28 eur s prísl., o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 02.05.2022 č.k. 26C/58/2020-161 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zamietol žalobu a žalobkyni uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v plnej výške.

2. Rozhodol tak o nároku žalobkyne voči žalovanému na zaplatenie 701,28 eur s prísl. titulom náhrady za užívanie nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne, zaťaženej vecným bremenom v zmysle zák. č. 66/2009 Z.z.

3. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie uzavrel, čo medzi stranami nebolo ani sporné, že žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti - parc. č. XXXX/XX o výmere 1.079 m², ostatná plocha a parc. č. XXXX/XX o výmere 483 m², ostatná plocha v podiele 3/60, umiestnenie pozemku 1, zapísaných na LV č. XXXXX, okres B. E., F. B. - G., k.ú. G. H.. Tieto nehnuteľnosti žalobkyňa nadobudla na základe darovacej zmluvy rozhodnutím o povolení vkladu pod V XXXX/XX I. J. XX.XX.XXXX-X.X.XXXX/XXXX.

4. Po tom, ako výzvou zo dňa 04.12.2019 žalobkyňa cestou svojho právneho zástupcu vyzvala žalovaného na odstránenie protiprávneho stavu a úhradu sumy predstavujúcej náhradu za užívanie predmetnej nehnuteľnosti sa žalovaný listom zo dňa 23.06.2020 vyjadril tak, že pokiaľ ide o parc. č. XXXX/XX, XX, XX, XX, XX, XX, XX, XX v k.ú. G. H., tieto sa nachádzajú v areáli K. L., ktorý je podľa územného plánu hospodársko-sídelskej aglomerácie Košice definovaný ako plocha verejnej zelene; časť pozemku parc. č. XXXX/XX o výmere cca 150 m²; plochy zotavenia a rekreácie - stav, zvyšná časť - plochy verejnej zelene - stav; pozemok prac. č. 6651/53 - 46 m² - plochy športovo-rekreačného vyššieho vybavenia, plochy mestského a nadmestského občianskeho vybavenia a obytné plochy viacpodlažnej zástavby - polyfunkcia rezerva. Parcela sa využíva ako súčasť plochy K. L.. Z protokolu o prechode vlastníctva, majetkových práv a záväzkov zo dňa 13.04.2006 uzavretého medzi Správou mestskej zelene v B. L. H. B. súdu prvej inštancie vyplynulo, že predmetom prechodu vlastníctva

sa stal v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. nehnuteľný majetok ku ktorému právo hospodárenia v zmysle § 2 ods. 2 cit. zák. ku dňu účinnosti uvedeného zákona preukazoval Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta B.. Delimitačným protokolom zo dňa 04.01.1981 tento majetok Technické služby mesta B. odovzdali Záhradníckemu a sadovníckemu podniku mesta B.. Táto delimitácia sa uskutočnila na základe Rozhodnutia rady Mestského národného výboru v B. zo dňa 05.12.1980 č. 227, ktorým dňom 01.01.1981 sa z Technických služieb mesta B. vyčlenila činnosť správy verejnej zelene a jej údržby s výkonom štátnej správy a ochrany verejnej zelene do podniku Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta B.. Delimitačným protokolom zo dňa 28.06.1991 tento majetok Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košice odovzdal Správe mestskej zelene v B., pričom táto delimitácia sa uskutočnila na základe Uznesenia Mestského zastupiteľstva v Košiciach č. 7/B zo dňa 14.05.1991, ktorým bola zriadená Správa mestskej zelene B. ako rozpočtová organizácia mesta. Predmetom odovzdania a prevzatia sa stali nehnuteľnosti, okrem iného PKO L.. Prechod vlastníctva sa uskutočnil ku dňu účinnosti zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obci k 01.05.1991. Z delimitačného protokolu zo dňa 28.06.1991 medzi odovzdávajúcou organizáciou Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košice a preberajúcou organizáciou Správa mestskej zelene B. súdu prvej inštancie vyplynula delimitácia ako prevod práv, povinností a záväzkov zo štátneho podniku na Magistrát, teda zo Záhradníckeho a sadovníckeho podniku mesta Košice na Správu mestskej zelene.

5. Súd prvej inštancie po právnom posúdení veci v zmysle § 1 ods. 1, ods. 2, § 2 ods. 1, 2, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, 2 zák. č. 66/2009 Z.z., § 100 ods. 1, 2, § 101, 123, § 128 ods. 2, § 151n ods. 1 Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť z dôvodu premlčania nároku žalobkyne.

6. Na zdôvodnenie rozhodnutia uviedol, že daný právny vzťah, z ktorého žalobkyňa vyvodzuje uplatnený nárok na náhradu za užívanie nehnuteľnosti, ktorej je spoluvlastníčkou vo vzťahu k žalovanému vychádza z úpravy zák. č. 66/2009 Z.z., predmetom ktorého je usporiadanie vzťahov vlastníkov stavby, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku v zmysle zák. č. 138/1991 Zb. a pozemkov pod takýmito stavbami, vrátane plochy, ktorá svojim umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou. Z ust. § 1 ods. 2 zákona vyplýva, že tento sa vzťahuje aj na cintorín s výnimkou pozemkov vo vlastníctve cirkvi, športový areál alebo verejnú zeleň. V danom prípade nebolo pochyb, že predmetné pozemky, za ktorých náhradu uplatňuje žalobkyňa sú podľa Územného plánu Mesta B. definované ako plochy verejnej zelene, plochy pre športovo-rekreačné využitie a plochy komunikácii. Tieto pozemky sú porastené trávnatým porastom a drevinami, sú na nich vybudované spevnené plochy slúžiace ako chodníky, ale aj plochy slúžiace športovým aktivitám ako tenisové kurty, cyklotrasy. Celú túto parkovú úpravu označenú ako K. L. je možné podľa názoru súdu považovať za stavbu. V konaní nebolo sporné, že K. L. je užívaná žalovaným od 80 rokov, kedy sa na týchto pozemkoch začala realizovať výstavba verejnej zelene. Medzi stranami sporu nedošlo k vyporiadaniu vzájomných vzťahov, teda k uzavretiu dohody upravujúcej náhradu za užívanie predmetných nehnuteľností.

7. Sporným sa v konaní stalo zodpovedanie otázky, či na dané právne vzťahy vzniknuté medzi stranami sporu je potrebné aplikovať zák. č. 66/2009 Z.z., či žalobkyňa patrí náhrada titulom vecného bremena za užívanie predmetných nehnuteľností žalovaným, či táto náhrada má charakter jednorazového alebo opakujúceho plnenia a tiež spornou sa stala aj výška náhrady za obmedzenie výkonu vlastníckeho práva žalobkyne.

8. Vychádzajúc z aktuálnej rozhodovacej praxe súdov súd prvej inštancie ustálil, že finančná náhrada za vznik vecného bremena má jednorazový charakter, nemá charakter opakujúceho sa plnenia. V danom prípade žalovaný užíva predmetné nehnuteľnosti titulom vecného bremena vo verejnom záujme, ktoré vzniklo zo zák. č. 66/2009 Z.z. jeho účinnosťou, teda dňom 01.07.2009. V tej súvislosti súd prvej inštancie súd poukázal na aktuálnu rozhodovaciu prax ohľadom náhrady v zmysle zák. č. 66/2009 Z.z., a to uznesenia NS SR sp. zn. 2Cdo/194/2018, 1Cdo/99/2019, 3Cdo/49/2014, ale aj nálezy Ústavného súdu SR PL ÚS 42/2015 a IV.ÚS 227/2012. V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdov súdnych autorít možno prijať jednoznačný záver o nemožnosti priznávania náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva opakovane až do usporiadania vlastníckych vzťahov, ale že odplata za zriadenie vecného bremena má povahu jednorazového plnenia. Z týchto rozhodnutí je možné vyvodiť tiež záver, že pokiaľ má táto odplata povahu jednorazového plnenia a zákonné vecné bremeno vzniklo účinnosťou zák. č. 66/2009 Z.z. dňom 01.07.2009, vlastník pozemku mohol nárok na odplatu uplatniť v lehote 3 rokov od účinnosti zákona v súlade s § 101 Občianskeho zákonníka, t.j. do 01.07.2012. V prípade, pokiaľ tak neurobil, jeho práva sa premlčalo a po vznesení námietky premlčania žalovanou stranou nemožno

takémuto nároku vyhovieť. Pokiaľ zákonné vecné bremeno vzniklo „in rem“ (na veci), s vecou prešlo na nového vlastníka a nový vlastník vstúpil do práv a povinností predchádzajúceho vlastníka.

9. Z priloženého listu vlastníctva č. XXXXX súdu vyplynulo, že žalobkyňa nadobudla vlastnícke právo rozhodnutím o povolení vkladu darovacej zmluvy M. XXXX/XX, z čoho vyplýva, že v čase nadobudnutia vlastníckeho práva bol už nárok žalobkyne na náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva titulom zriadenia vecného bremena premlčaný. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie uzavrel, že žalobou uplatnený nárok z dôvodu jeho premlčania nemožno priznať, a preto žalobu zamietol.

10. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnému žalovanému priznal plnú náhradu trov konania voči neúspešnej žalobkyni.

11. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie žalobkyňa z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) C.s.p. a odvolaciemu súdu navrhla, aby rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uplatnila náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania. V dôvodoch odvolania vytkla súdu prvej inštancie, že sa v odôvodnení napadnutého rozsudku nevyporiadal s jej argumentáciou, že žalovaný nemal vlastnícke právo k „K. L.“, ktorý je z hľadiska vecných práv hromadnou vecou, teda súborom vecí/stromov vysadených na pozemkoch patriacich žalobkyňi. V danom prípade nejde o stavby. Stromy vysadené na pozemku sa stávajú vlastníctvom vlastníka pozemku bez ohľadu na to, kto ich vysadil a to s poukazom na § 120 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie nesprávne na daný prípad aplikoval ust. § 1 ods. 2 a § 4 ods. 1 zák. č. 66/2009 Z.z. majúc za to, že v danom prípade ide o verejnú zeleň. § 1 ods. 1 spomínaného zákona sa vzťahuje len na usporiadanie vzťahov vlastníkov stavby, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku v zmysle zák. č. 138/1991 Zb. vrátane plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou. Na danom pozemku sa žiadna stavba nenachádza. Preto sa súd nesprávne odvoláva na uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo/194/2018 a 1Cdo/99/2019. Pokiaľ ide o „K. L.“, nebolo tu vydané žiadne povolenie a preto ho nemožno subsumovať pod zák. č. 66/2009 Z.z. Navyše nikdy nebol vykonaný záznam o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností a bez tohto záznamu nemožno vzniknúť ani vecné bremeno. V danom prípade momentom prechodu vlastníckeho práva k pozemkom, prešlo na žalobkyňu vlastníctvo všetkých trvalých porastov vysadených na týchto pozemkoch. Preto vecné bremeno v zmysle zák. č. 66/2009 Z.z. nevzniklo. „K. L.“ nemožno charakterizovať ako verejnú zeleň, ako sa to snaží prezentovať žalovaný, je to MUSES - miestny územný systém ekologickej stability, čoho dôkazom je aj uznesenie č. 811/2013 MZ zo dňa 19.12.2013. Mesto B. zakotvilo do VZN, ktorým prijalo územný plán mesta, (ktorý platí dodnes) a z ktorého vyplýva verejná zeleň na súkromných pozemkoch, že Mesto B. porušilo všetky zákony a ústavu, nakoľko ani samotný pojem neexistuje. VZN, ktorým sa schválil územný plán mesta, ktorý stanovuje pojem „verejná zeleň“ na území „L.“ N. v rozpore so zákonom, keďže mesto prekročilo svoju normotvornú právomoc danú mu Ústavou SR a konalo v rozpore s Ústavou a zákonom o obecnom zriadení. Takéto závery vyplývajú z nálezu Ústavného súdu I.ÚS/56/2000 a rozhodnutia NS SR sp. zn. 4Cdo/52/2009. S poukazom na rozhodnutia NS ČR sp. zn. 33Odo/1253/2005 preto nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie o aplikácii zák. č. 66/2009 Z.z. na daný prípad. Má za to, že „verejná zeleň“ neprešla do vlastníctva obce - žalovaného. Predmetom protokolu o prechode vlastníctva majetkových práv a záväzkov zo dňa 13.04.2006 sa stal nehnuteľný majetok. Za takýto nemožno považovať verejnú zeleň a navyše sa tak stalo spätne ku 01.05.1991. Žalobkyňa má za to, že tieto dokumenty boli vyhotovené dodatočne. V týchto dokumentoch nebolo ani definované, čo má byť predmetom prevodu.

12. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalobkyne bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) v rozsahu danom ust. § 379 a § 380 C.s.p., z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

13. Žalobkyňa napadla rozsudok z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) C.s.p., teda, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

14. Odvolací súd po preskúmaní odvolania zistil, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

15. Odvolací súd dospel k záveru, že konanie netrpí vadou, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie vykonal vo veci potrebné dokazovanie, z vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým záverom, na ktorých založil svoje rozhodnutie a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver.

16. Vecne správne a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

17. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 19.07.2023 o 09.35 hod. v poj. miestnosti č. dv. 202/II.p., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 13.07.2023 na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 3 C.s.p.

18. Predmetom tohto konania je nárok žalobkyne na náhradu za obmedzenie jej vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktorých je spoluvlastníčkou - pozemkom, a ktorý uplatnila vo vzťahu k žalovanému, ktorý užíva tieto nehnuteľnosti tým, že sú súčasťou plochy parku L., pričom z listín Magistrátu Mesta B., ktoré pripojila k žalobe vyplýva, že žalovaný tieto pozemky definuje ako verejnú zeleň bez toho, aby k tomuto užívaniu mal zmluvný základ.

19. Súd prvej inštancie zamietol žalobu po tom, ako nárok žalobkyne posúdil ako nárok na finančnú náhradu za vznik vecného bremena v zmysle zák. č. 66/2009 Z.z. a uzavrel, že žalobkyni týmto titulom patrí jednorazová náhrada, ktorá je v danom prípade premlčaná.

20. Odvolací súd tento názor súdu prvej inštancie považuje za správny.

21. K právnemu posúdeniu súdom prvej inštancie v súvislosti s aplikáciou zák. č. 66/2009 Z.z. na daný prípad odvolací súd dodáva nasledovné:

22. Podstatou odvolacej argumentácie žalobkyne je nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, keď na danú vec aplikoval zák. č. 66/2009 Z.z., ktorý sa podľa jej názoru na prejednávajúcu vec nevzťahuje, pretože k pozemkom v jej podielovom spoluvlastníctve nevzniklo vecné bremeno, keďže na nich nie je žiadna stavba. Argumentuje tým, že na dotknutých pozemkoch je verejná zeleň, ktorá sa stala súčasťou pozemku a preto k predmetným pozemkom nemohlo vzniknúť vecné bremeno v zmysle § 4 ods. 1 zák. č. 66/2009 Z.z., ktoré môže vzniknúť len k pozemkom zastavaným stavbami v zmysle § 1 ods. 1 spomínaného zákona. Podľa názoru žalobkyne K. L. nie je stavbou, keďže sa v tomto areáli nenachádza žiadna stavba povolená v zmysle stavebných predpisov.

23. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie, a to zo Znaleckého posudku Ústavu súdneho inžinierstva v Žilinskej univerzite v Žiline č. 160/2021, ktorý sa zaoberal vzťahom k analýze predmetných nehnuteľností vyplynulo, že vo všeobecnosti možno spomínaný areál považovať za plochu parku slúžiacu na budovanie parkovo upravenej verejnej zelene. Rovnako z územného plánu Mesta B. vyplýva, že predmetný areál je určený ako plocha verejnej zelene, plocha pre športovo-rekreačné využitie a plocha komunikácií. Pozemky sú porastené trávnatým porastom a drevinami, sú na nich vybudované spevnené plochy slúžiace ako chodníky, ale aj plochy slúžiace športovým aktivitám, ako tenisové kurty, cyklotrasy.

24. Niet pochýb o tom, že predmetné pozemky sú zapísané v katastri nehnuteľností na LV č. XXXXX ako parc. č. XXXX/XX L. XXXX/XX ako druh pozemku - ostatná plocha so spôsobom využitia - 29, pričom podľa legendy ide o pozemok, na ktorom je okrasná záhrada, uličná a sídlisková zeleň, park a iná funkčná zeleň a lesný pozemok na rekreačné a poľovnícke využívanie. Zo znaleckého posudku č.32 znalca Ing. Mateja Špaka, PhD., ktorý je obsahom spisu na č.l. 13 a nasl. - bod 2b analýza využitia nehnuteľností vyplýva, že podľa údajov v liste vlastníctva sa na posudzovaných parcelách nenachádza žiadna stavba. Cez časť parcely CKN č. XXXX/XX na jej západnej strane a časť parcely CKN č. XXXX/XX na jej východnej strane a cez parcelu CKN č. XXXX/X vedie spevnená komunikácia, ktorá je verejne prístupná a je napojená na miestnu komunikáciu.

25. V konaní nevznikli žiadne pochybnosti o tom, že predmetný pozemok v podielovom spoluvlastníctve žalobkyne je účelovo využívaný ako súčasť športového areálu „K. L.“ a časť pozemku je zastavaná miestnou komunikáciou.

26. Pokiaľ ide o miestnu komunikáciu, túto v zmysle zák. č. 135/1961 Zb. je potrebné považovať za pozemnú komunikáciu. Miestna komunikácia je samostatnou vecou - stavbou. Zák. č. 50/1976 Zb. považuje miestnu komunikáciu za inžiniersku stavbu, ktorá spĺňa náležitosti stavby v zmysle § 43 (viď § 43a spomínaného zákona). Napokon aj v ust. § 3d zák. č. 135/1961 Zb. zákon definuje, že miestne komunikácie sú vo vlastníctve obcí. Z toho vyplýva, že zákon implicitne rozlišuje medzi vlastníctvom stavby miestnej komunikácie a vlastníctvom pozemku, na ktorom sa táto nachádza. Miestne komunikácie z týchto dôvodov môžu byť samostatne spôsobilým predmetom občianskoprávných vzťahov, preto je potrebné považovať ich za stavby nielen v zmysle správnych predpisov, ale aj v zmysle občianskoprávnom (viď uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 562/2012).

27. Vychádzajúc už len z tej skutočnosti, že v predmetnom areáli L. sa nachádzajú miestne komunikácie, teda také objekty, ktoré je možné považovať za stavby nielen v zmysle stavebných predpisov, ale aj v zmysle občianskoprávných predpisov, správne súd prvej inštalácie vyvodil, že k predmetným pozemkom od 01.07.2009 zo zákona vzniklo právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

28. K ďalšej argumentácii žalobkyne, že v danom prípade sa trávnaté porasty stali súčasťou pozemku je potrebné uviesť, že vychádzajúc z ust. § 119 ods. 12 a § 120 ods. 2 Občianskeho zákonníka pozemky a stavby sú dve samostatné veci, keďže Občiansky zákonník vychádza z oddeleného vlastníctva k pozemkom a stavbám na nich stojacích. Stavbou v občianskoprávnom zmysle podľa ustálenej judikatúry sa rozumie výsledok stavebnej činnosti tak, ako ho chápu stavebné predpisy, pokiaľ výsledkom takejto činnosti je vec v právnom zmysle, to znamená spôsobilý predmet občianskoprávných vzťahov vrátane vlastníckeho práva (teda nie súčasť inej veci). K tomu viď rozsudok NS ČR sp. zn. 33Cdo/11/98.

29. Niet pochyb o tom, že športovo-relexačný areál ako celok primárne funkčne slúži na zabezpečovanie potrieb obyvateľov mesta v súvislosti s jeho športovo-relaxačným využitím a práve toto funkčné využitie determinuje podľa názoru odvolacieho súdu predpoklad pre ponímanie tohto areálu ako celku. Predmetné pozemky vo vlastníctve žalobkyne tvoria príslušnú plochu k pozemkom zastavaným miestnymi komunikáciami, ktoré tvoria neoddeliteľný celok spomínaného areálu, ktorý je inžinierskou stavbou v zmysle § 43a ods. 3 písm. p) Stavebného zákona, preto tento oddychový park - areál možno považovať za stavbu v zmysle právnych predpisov. Aj keď v konaní nebolo predložené územné rozhodnutie, stavebné povolenie ani kolaudačné rozhodnutie, vychádzajúc z ostatných vykonaných dôkazov možno prijať záver súdu prvej inštalácie o tom, že park L. je potrebné považovať za stavbu nielen v zmysle správnych predpisov, ale aj v občianskoprávnom zmysle. Verejná zeleň je tiež súčasťou tohto areálu, ktorý podľa názoru odvolacieho súdu ako celok je potrebné považovať za stavbu.

30. Nemožno prehliadať, že zmyslom zák. č. 66/2009 Z.z. bolo usporiadať vlastnícke vzťahy práve k stavbám a iným objektom, ktoré povolené a skolaudované podľa stavebných predpisov neboli, pretože boli postavené na cudzích pozemkoch (nepatriacich obci, vyššiemu územnému celku).

31. Súd prvej inštalácie tak dospel k správne záveru, že žalovaný neužíva pozemky bez právneho dôvodu, ale užíva ich titulom zákonného vecného bremena. Nesprávna je preto právna argumentácia žalobkyne, že nárok je potrebné priznať titulom užívania pozemkov bez právneho dôvodu v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka.

32. Z dôkazov vykonaných na súde prvej inštalácie, a to predovšetkým z Protokolu o prechode vlastníctva, majetkových práv a záväzkov uzatvoreného medzi Správou mestskej zelene v Košiciach a Mestom B. dňa 13.04.2006, delimitačného protokolu zo dňa 04.01.1981 a delimitačného protokolu zo dňa 28.06.1991 vyplynulo, že žalovaný nadobudol vlastníctvo k tzv. K. L. na základe delimitačného protokolu zo dňa 04.01.1981, keď tento majetok Technické služby Mesta B. odovzdali Záhradníckemu a sadovníckemu podniku Mesta B.. Táto delimitácia sa uskutočnila na základe rozhodnutia Rady mestského národného výboru v B. zo dňa 05.12.1980 č. 227, ktorým dňom od 01.01.1981 sa z Technických služieb Mesta Košice vyčlenila činnosť Správy verejnej zelene a jej údržby s výkonom štátnej správy a ochrany verejnej zelene do podniku Záhradnícky a sadovnícky podnik Mesta Košice. Delimitačným protokolom zo dňa 28.06.1991 tento majetok Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta

Košice odovzdal Správe mestskej zelene v B.. Prechod vlastníctva sa uskutočnil ku dňu účinnosti zák. č. 138/1991 Zb. Celý tento areál sa v dotknutých dokumentoch označoval ako „K. L.“, preto nemožno dospieť k záveru, že by išlo o označenie neurčité tak, ako naznačuje žalobkyňa v odvolaní.

33. Pokiaľ ide o zodpovedanie otázky formy náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva zriadením vecného bremena zo zák. č. 66/2009 Z.z., zákon túto otázku nerieši. Ako však správne uviedol súd prvej inštancie, rozhodovacia prax dovolacieho súdu je v tomto smere ustálená.

34. Je potrebné súhlasiť s názorom odvolateľky do tej miery, že skoršia súdna prax vychádzala z toho, že vlastníkovi pozemku v zmysle zák. č. 66/2009 Z.z. patrí opakujúca sa (nie jednorazová) náhrada vo výške obvyklého nájomného. Vychádzalo sa z rozhodovacej činnosti vyšších súdnych autorít, ktorej základom bol nález Ústavného súdu SR PL ÚS 42/2015, pričom ústavný súd sa už v rozhodnutí sp. zn. III.ÚS 237/2009 priklonil k úvahám o opakovaných platbách primeranej náhrady počas trvania núteného obmedzenia.

35. Odlišné od tejto rozhodovacej praxe sú však závery rozhodnutí najvyššieho súdu, ktoré vytvárajú ustálenú rozhodovaciu prax ku dňu rozhodnutia súdu, odlišnú od doterajšej súdnej praxe a teda, že vlastníkovi pozemku patrí jednorazová náhrada. Ide o závery rozhodnutí NS SR sp. zn. 2Cdo/194/2018 z 26.08.2019, 8Cdo/17/2019 z 30.11.2020, podľa ktorých vlastníkovi pozemku patrí jednorazová náhrada a vzniká tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti zákona, t.j. k 01.07.2009, pričom sa premlčuje v lehote 3 rokov. Tieto rozhodnutia vychádzajú z rozhodnutí Najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/49/2014 (R 73/2016), sp. zn. 7Cdo/26/2014, týkajúcich sa priznávania primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zák. č. 182/1993 Z.z. a ktoré konštatovali, že tam vyslovený právny názor je prijateľný a použiteľný aj na priznávanie primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zák. č. 66/2009 Z.z. Aj ďalšia novšia judikatúra dovolacieho súdu sa zjednotila na priznávaní jednorazovej náhrady (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/171/2021, 1Cdo/99/2019).

36. Posudzovanie formy tejto náhrady ako opakovanej by znamenalo odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, za ktorú je v zmysle judikátu R 71/2018 potrebné považovať stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Z týchto dôvodov odvolací súd je rovnakého názoru ako súd prvej inštancie a teda, že náhradu za zákonné obmedzenie vlastníckeho práva zriadením vecného bremena v zmysle zák. č. 66/2009 Z.z. je potrebné považovať ako náhradu jednorazovú, na ktorú vznikol nárok vlastníkovi pozemku ku dňu účinnosti zákona, t.j. ku dňu 01.07.2009, a ktorý nárok sa premlčuje v trojročnej premlčacej lehote. V čase podania žaloby na súd dňa 07.09.2020 bol preto tento nárok premlčaný.

37. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd v súlade s § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil rozsudok vrátane výroku o trovách konania ako vecne správny.

38. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnému žalovanému priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnej žalobkyni.

39. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).